

bb.56. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14 órától zárásig

p e

1980. augusztus 14.

23. salgótarjáni művésztelep
24. diszmadár kiállítás
25. kiállítás tallinnban
26. üdvözlő távirat
27. országos értekezlet
28. naposcsibék
29. a mecseki szánbányászat reneszánsza
30. befejezték az aratást győr megyében
31. osztrák szakszervezeti küldöttség
32. mhsz díjak
33. lehoczky jános kiállítása
34. szállítási bizottság ülése
35. új aknatorony
36. új bölcsőde
37. lelassult a fejlődés
38. pilisvörösvári tánegyüttes
39. tiszaligeti napok
40. avantgarde művészet
41. ndk állami titkár
42. borsod megyei nevelés
43. eszperantó világszövetség
44. könyvtárosok vándorgyűlése
45. új abc
46. üdvözlő távirat
47. képzőművészet
48. fegyverbarátság-80
49. gömöri imre hagyatéka
50. üdvözlő távirat
51. rajzfilmhét
52. időjárásjelentés
53. jelentés a nagykanizsai fertőzésről
54. mszmp küldöttség hazaérkezése
55. az evita bemutatója
56. hírjegyzék

/mti/

21.00/p

-32-
v é g e

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő pásztor jános
szerkesztette: izsák erika
 fehér péter
 henczi erzsébet

21.10
07

60.008/x

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. augusztus 15. péntek

bb. 1. nyolcszáz külföldi tudós részvételével: geofizikai és szeizmológiai kongresszus budapestben

i/mg/sl/gw e

1980. augusztus 15.

nyolcszáz külföldi tudós részvételével budapestben rendezik meg augusztus 21. és 29. között az európai geofizikai szövetség és az európai szeizmológiai unió idei kongresszusát. a rangos nemzetközi eseménynek az elte, a műszaki-és az orvostudományi egyetemek épületei adnak otthont, ahol több mint hatszáz előadás a tudományág legújabb eredményeiről.

az idei geofizikai és szeizmológiai seregszemlén 21 témát tűznek napirendre, jobbra elméleti jellegű kutatások eredményeiről. beszámolnak az univerzum bolygó kutatásaival, a földkéreg fizikai és kémiai tulajdonságaival kapcsolatos legfrisebb ismeretekről éppen úgy, mint a földrengésekről: arról például, hogy miért emelkedik hosszú évtizedek óta a kárpátok szintje, ugyanakkor miért süllyek - igaz évente csak néhány milliméterrel - a kárpát medence. minden bizonnyal nagy érdeklődést és vitát váltanak ki azok a témák, amelyek a földrengések és az árvizek előrejelzésével foglalkoznak. a kongresszus előreláthatóan kitűnő fórumot is biztosít a nemzetközi összefogásra: a tudósok már évek óta foglalkoznak egy közös európai földrengés előrejelző állomás megteremtésének gondolatával - a meteorológiai nemzetközi előrejelzés mintájára.

/folyt.köv./

- 1 -

07

bb. 1. /nyolcszáz külföldi tudós.... folyt./gw

erre már csak azért is megvan a reális lehetőség, mert néhány országban - noha a földrengések pontos előrejelzése ma még csak vágya az emberiségnek - már előrehaladott állapotban vannak a kutatások. egy ilyen nemzetközi előrejelző állomás munkája elejét vehetné az utóbbi években igen csak megszorodott, rémhírek terjedésének is.

a magyar népgazdaság is erősen érdekelt lesz néhány témában. egy külön szekció foglalkozik majd ugyanis a folyók, tavak -köztük a balaton - szennyezettségével, s a geotermikus energia - források és hévizek - mezőgazdasági, fűtési hasznosításával. a szakemberek nagy érdeklődéssel várják kaliforniai tudósok beszámolóját arról, hogy miképpen működik egy nemrégiben üzembe helyezett erőmű, amely a gejzirek energiájából táplálkozik. ami a vizek kérdéséről illeti, ismertetik majd a tengervíz édesvízzé alakításának lehetőségeit, a magyar szakembereket azonban valószínűleg az árvizek megelőzése érdekli majd a legjobban. /mti/

- . -

bb. 2. a medicor a moszkvai egészségügyi világkiállításon

i/sz/z/sl/gw e

1980. augusztus 15.

augusztus végén moszkva ad otthont az egészségügyi világkiállításnak. a nagyszabású bemutató egyik legjelentősebb résztvevője a medicor művek, amely szinte teljes gyártmányválasztékát kiállítja. láthatók majd a hagyományos, nagy sorozatban készülő orvosi műszerek és röntgenberendezések, valamint a legújabb típusú medicor gyártmányok, mint például a komputeres tomográf, amely az eddigi legkorszerűbb röntgendiagnosztikai berendezés, az angiográfiás röntgenmunkahely, és a panelműtő.

/folyt.köv./

- 2 -

07

bb. 2. /a medicor..... folyt./gw

a szovjetunió a medicor termékek legnagyobb vevője. ebben az ötéves tervidőszakban évi 5-6 százalékkal bővült a gyár szovjet exportja. egyre nagyobb hányadot képviselnek a munkamegosztásból, kooperációból eredő tételek, például a légzésvizsgáló készülékek, inkubátorok, és a különböző röntgenfelszerelések. számolnak azzal, hogy a gyártásszakosodás a jövőben még intenzívebbé válik, így a kooperációs termékek aránya a teljes szovjet exportban 1985-re megötszöröződhet.

a magyar orvosi műszergyár a moszkvai kiállításon ismerteti kulcsrakész, komplett rendeléscímű és kórházi felszereléseit is, amelyeknek forgalma az utóbbi időben fellendült. jelenleg tőkés kivitelüknek egyharmadát adják a komplett szállítások, s ez az arány két-három éven belül várhatóan az 50 százalékot is meghaladja. a vállalat szocialista kivitelében is egyre jobbak a kilátások a kulcsrakész exportra. szovjet cégek megrendelésére már felszereltek sztarioszkoiban egy 600 ágyas kórházat, most uszty-tilimszkben építenek fel egy klinikát. szó van arról, hogy a szovjetunió több más nagy ipari központjának egészségügyi létesítményeit is kiépíti és felszereli a medicor.

a komplett export fokozását segíti a közelmúltban létrejött medinvest társulás, amelyben az orvosi műszergyár mellett helyet kapott egy tervező vállalat, két házgyárral rendelkező építőipari vállalat, és az állami fejlesztési bank. 1981-ben pedig munkába lép a medicor kórházipari gyára. a vállalat mindemellett tartós partneri kapcsolatok kiépítését szorgalmazza a szocialista és a tőkés országok hasonló profilu vállalataival, mert a kulcsrakész üzletre egyedül nem képes vállalkozni. a medicor bármilyen széles gyártmánykálával is rendelkezik a tömegellátást szolgáló, ugynevezett rutinvizsgálati műszerekből és berendezésekből a komplett létesítmény 30-40 százalékát tudja csak saját termékeiből felszerelni. a moszkvai kiállítás jó alkalom lesz arra, hogy az egyedi üzletkötések mellett hosszabb távra felmérjék a piaci lehetőségeket, s együttműködési tárgyalásokat folytassanak más külföldi kiállítókkal is. /mti/

- . -
- 3 -

07

bb. 3. növényvédelem hormonokkal - új eredmények a növényvédelmi kutató intézetben

i/mg/tr/sl/gw e

1980. augusztus 15.

három éves kutatómunka után a növényvédelmi kutató intézet munkatársainak olyan antihormont sikerült előállítaniok, amely megváltoztatja a rovarok természetes hormonműködését, s végül elpusztítja a kártevőket. mindezt azonban anélkül teszi, hogy más élőlények - így az ember-idegrendszerét, egészségét károsítaná. a rovarok hormonműködését befolyásoló mesterséges anyag már a valóban korszerű növényvédelem előhírnöke, s alkalmazása talán még ebben az évszázadban feleslegessé teszi a rendkívül hatásos, ám környezetet károsító hagyományos növényvédőszer használatát.

az utóbbi években világszerte, s hazánkban is széleskörű kutatásokat folytattak olyan növényvédőszer kidolgozására, amelyek amellett, hogy elpusztítják a kártevőket, semmiféle kárt nem tesznek a környezetben. már ismeretesebbek, sőt kaphatók is különféle szexhormonok, amelyek illatanyaga megtéveszti a rovarokat, s megakadályozza szaporodásukat. ezek az anyagok azonban csak ideig-óráig hatnak, nem ölik meg a kártevőt. ezért a növényvédelmi kutatóintézetben, csakugy, mint másutt a világban, elsősorban a rovarok ugynevezett „juvenil”, hormonjaival kísérleteznek. ez a hormon csakis a rovarokban képződik, mégpedig azért, hogy a vedlést, a lárva-báb átalakulási folyamatot szabályozza. a kutatók már előállítottak olyan mesterséges juvenilt, amely a rovar szervezetébe kerülve teljesen fölborítja a fejlődési szabályt. a rovar többször bábózik, mint ahogyan azt a természet parancsolja neki, ezután óriás lárva képződnek, de ezek éppen a hatalmas méretüknél fogva életképtelenek. tökéletes módszer a kártevők ellen, s ráadásul semmilyen hatással sincs az ember, s más élőlények idegrendszerére.

a hazai kutatók jóllehet jelentős sikereket értek el a juvenil mesterséges előállításában, az utóbbi években annak elmentéses párjával, az antijuvenillel kísérleteztek. ez az anyag nem engedi normális méretűvé fejlődni a kártevőt, s mivel bizonyos szakaszok kimaradnak az állat életéből, - a rovar annyira fejletlen lesz, hogy elpusztul. az antijuvenil előállítása alighanem nagy nemzetközi visszhangot vált majd ki, hiszen a világon mindössze két-három kutatócsoport foglalkozik ilyen rovarölővel.

az antihormon természetesen még csak laboratóriumi termék. a közeljövő további kísérletei, s a gyártási próbák döntik el, hogy a lombikokból mikor kerülhet permetező-tartályokba az új anyag. mindenestre a szakemberek válogathatnak majd - még gazdaságossági számítások alapján is - hiszen egyszerre két olyan anyag áll rendelkezésükre, amely a termőföldek, a növények, s az élőlények megóvásával pusztítja a kártékony rovarokat. /mti/

- 4 -

bb. 5. megdöbbsentően magas szám - az idén 184-en fulladtak vízbe
i/km/mv/dg/gw e 1980. augusztus 15.

végh lajos 15 éves, nagy endre 15 éves kisujszállási, kalita józsef 34 éves szigetalmi lakos, balogh jános 26 éves rakodómunkás, bogdán józsef 24 éves segédmunkás - és még hosszan sorolni lehetne a neveket, összesen 184-et, mind-mind különböző életutak, más-más életsorsok „csupán”, egy közös bennük: ezen a nyáron végetért életük, valamennyien vízben lelték halálukat.

a szám önmagában is megdöbbsentő. a körülmények ismeretében elmondható, hogy ezek a vizitragédiák nagyrészt elkerülhetőek lettek volna, ha a szerencsétlenül jártak betartják a fürdőzéssel kapcsolatos írott, jogi és legegyszerűbb iratlan szabályokat - mondotta bohár jános, az országos rendőrfőkapitányság közbiztonsági és közlekedési csoport főnökhelyettese az mti munkatársának adott nyilatkozatában.

- minden ember halála önmagában tragédia, a gyermekhalál azonban kétszeresen az. márpedig a vízbefulltak nagy hányadát az idén a 14 éven aluliak korosztályából került ki. a boldognak indult vakáció, az oda-nem figyelés, a nem megfelelő törődés miatt számukra sajnos az utolsó iskolai szünet volt. előfordult azonban olyan eset is, mikor a szülő ott volt gyermeke közelében, mint például drenina péter 9 éves csehszlovák tanuló esetében, aki síó-fokon, az aranyparti szabad strandon gumimatracra evezett mélyebb vizekre, és ott lelta halálát. a gyermekek tragédiái fokozottan aláhúzzák a szülőket, illetve a gyermekekkel foglalkozó, azokra felügyelő pedagógusok felelősségét.

az idén a balatonon történt viszonylag a legkevesebb tragédia, s abban nagy szerepe van a minden eddiginél szerteágazóbb figyelemfelhívó propagandának és a vízirendészet körültekintő tevékenységének. a helyzet még kedvezőbb lehetne, ha a fürdőzők betartanák a szabályokat: a csónakokban csak a meghatározott számú személy foglalna helyet, ha a gumimatracokon nem eveznének a mély vízbe, az értelmetlen fejesugrások előtt meggyőződnének a víz mélységéről. a viharjelzéseket gyakran még ma sem fontosságuknak megfelelően fogadják a fürdőzők, a csónakázók, a vitorlázók egy része. alapvető szemléletbeli változásra lenne szükség, hiszen a sárga és a piros rakéták nem a szórakozás megzavarását célozzák; emberek életének biztonságát szolgálják.

/folyt.köv./

- 5 -

07

bb. 5. /megdöbbenően magas szám.... folyt./gw

a kubiködrök, a homokbányák állóvizei, sőt a halastavak is szedik az áldozatokat. elgondolkoztató az ugynevezett szabad vizek nagyszámu áldozata. ezek a rendszeresen nem karbantartott vizek különös veszélyeket rejtenek, mélységük ugyanis változó, gyakran örvényesek, s rendszerint igen alacsony hőmérsékletűek. ez utóbbi körülmény gyakran vezet halált okozó szivbénuláshoz.

-remélhetőleg nem ért véget még a nyár, ezért változatlanul hangsúlyozni kell: folyóvizekben, vízfolyásokban, természetes és mesterséges tavakban fürödni csak a kijelölt helyen és azokon a területeken szabad, amelyek nem esnek tiltott rendelkezés hatálya alá. a területileg illetékes tanácsok minden évben az alkalmas vizeken kijelölik a fürdőhelyeket, határait a parton táblákkal, a vizeken bójákkal jelölik. hiába azonban minden gondoskodás, ha vannak akik fiittyethánynak a jelzéseknek. a két említett diák, Vigh Lajos és nagy endre például velencén az express táborban jutalomüdülésen vett részt. a velencei-tóban tiltott helyen fürödtek; ha figyelembe vették volna a táblákat, a szüleik nemhiába várták volna őket haza.

- senki nem kívánja, hogy az üdülésre, pihenésre szánt idő alatt mások felügyeletével kelljen akárkinek is foglalkoznia. a viziszerencsétlenségek, halálesetek megelőzésében azonban mindenkinek van feladata: az állami, a gazdasági, a társadalmi szervezeteknek és az egyes állampolgároknak egyaránt. különösen fontos, hogy az ember életéért érzett felelősségben osztozzanak a pedagógusok, az uttörők, a kisz-esek, az üdülők lakói, a táborozók, az önkéntes segítők. leghatásosabb megelőző módszer, ha a szülők okos és figyelmes szóval figyelmeztetik gyermekeiket a vízi életben rejlő veszélyekre és felhívják a figyelmet, hogy a kijelölt fürdő helyen is vigyázzanak egymásra. /mti/

- 6 -

bb.4. könyvek a biokémiáról

i km/mv/p dg e

1980. augusztus 15.

a napokban három biokémiai könyv került az üzletekbe, mintegy bizonyágként arra, hogy a könyvkiadók gondoskodnak róla: a szakértők és az érdeklődők közérthető módon, ugyanakkor tudományos megalapozottsággal megírt művekből tájékozódhatnak az új, izmosodó szaktudomány legújabb eredményeiről. gánti tiber mive, „az élet és születése”, a tankönyvkiadónál jelent meg. áttekintést ad a tudományos kutatáshoz kapcsolódó alapelvekről, s részletesen ismerteti az élő szervezetben lejátszódó energetikai folyamatokat.

kőrös endre bioszervetlen kémia című kötetében fokozatosan vezeti be az olvasókat a tudományterületbe. összefoglalja a szükséges alapismereteket, vázolja a fémek kémiáját, s rámutat a különféle fémeknek a biológiai folyamatokban játszott szerepére. az életjelenségek kémiai főszereplőit bemutató kötet a gondolat kiadó gondozásában került az üzletekbe.

több mint egy évtizede jelent meg utoljára magyar szerző tollából összefoglaló jellegű biokémiai kézikönyv, ezért is előzte meg nagy várakozás elődi pál biokémia című kötetét. a jelenlegi ismereteket összegző mű az akadémiai kiadónál jelent meg. /mti/

--

bb.6. a bkv közli,

i -don/dg/p e

1980. augusztus 15.

hogy augusztus 17-én 8 órától 16 óráig a 70-es jelzésű trolibuszok helyett az erzsébet királyné uti aluljáró -kossuth tér között, illetve a 78-as jelzésű trolibuszok helyett a garay utca-kossuth tér között autóbuszok közlekednek, villamos viteldijjal. augusztus 18-án, 19-én, 21-én és 22-én 8.05 órától 12.50 óráig szigetcsép és szigetszentmárton állomások között vonatpótló autóbuszok járnak, hév viteldijjal. /mti/

--

-7-

bb.7. irodalmi műsor - fiataloknak

i/ár/tr/dg/ig e

1980. augusztus 15.

szinvonalas kulturális programokról gondoskodott az idén is az építőtáborok fiataljainak szórakoztatására az állami ifjusági bizottság. az egyik legsikeresebb nyári műsoruk dél-amerika zenéjéből és költészetéből adott izelítőt a diákoknak, fiatal előadóművészek közreműködésével.

havas judit versmondó, zöld ildikó, a népszínház operatársulatának tagja, és adrovicz istván gitárművész az utóbbi hetekben számos építőtábor lakóinak mutatta be nagy érdeklődéssel fogadott programját, amelyben latin-amerikai zeneszerzők darabjai, villa lobos-művek, és indián népdalok egyaránt szerepeltek. az elhangzott versek a földrész költészetének kiemelkedő képviselőit - nicolas guillént, pablo nehrudát, s a mai szerzőket - ismertették meg a közönséggel. a műsort augusztus végéig még több bács-kiskun megyei építőtáborban bemutatják.

havas judit, a csoport előadóművész - tagja következő műsorát is főként a fiataloknak szánja. amint elmondotta: az egyetemi színpad új irodalmi sorozatának szerkesztőjeként a magyar költészet legujabbkori vonulatának bemutatására vállalkozott. az előadóesteken a felszabadulás előtti évtizedektől napjainkig született versek legjavából adnak válogatást, áttekintést nyújtva ezzel líráink fejlődésének irányairól is. a „csak ami elemi, az maradandó”, címet kapott sorozat első előadására október 27-én kerül sor, ebben a nyugat harmadik nemzedékéhez tartozó költők - jékely zoltán, vas istván, weörös sándor - versei hangzanak el. a műsorban számos előadóművész közreműködik majd, köztük jancsó adrienne, s a szerkesztő havas judit is. /mti/

.-.

bb.8. negyedszázados évfordulójára készül a kaposvári csiky gergely színház

gom/bam/ig e

1980. augusztus 15.

a kaposvári csiky gergely színház a társulat életének jelentős évadjára: a huszonötödikre készül. október 15-én ünnepi társulati üléssel és shakespeare: szentivánéji álom című vígjátékának diszeldadásával köszöntik majd a színház negyedszázados jubileumát.

/folyt.köv./

- 8 -

07

bb.8. /negyedszázados folyt./ig

a shakespeare művellett az új szezonban színpadra állítják heinrich von kleist 1806-ban keletkezett művét: az eltört korsót. a mai szovjet irodalomból is kóstolót kap a néző. trifonov: ház a rakparton című kisregényét beféményi géza - az előző kaposvári színházi évad sikeres szerzője - dramatizálja. alfred jarry: übü királya és carlo gozzi: a szarvaskirály című mesedarabja kerül még színre, két másik zenés darab mellett. az évad elejére tervezik kálmán imre operettjét, a marica grófnőt, s a végére a ka:nder-ebb szerzőpáros csikágó című munkáját.

a színház egyik próbatermében 1975 óta évenként két alkalommal tartanak studioelőadásokat. az idén harold pinter: hazatérés c. drámája és zorin varsói melódiáját játsszák a nemzeti színházból visszatért jászai-dijas művészekkel: pogány judittal és koltai róberttel. /mti/

.-.

bb.9. több virág győrből - 3200 négyzetméteres üvegház épült

mzs/bam/ig e

1980. augusztus 15.

3200 négyzetméter alapterületű üvegházzal gyarapodott a győri városgazdálkodási vállalat virágkertészete. a hazai gyártmányu, ferroglobus. típusu üvegházat a szigetközi agráripari egyesülés építőbrigádja hozta tető alá mintegy 10 millió forintos költséggel. a virágok betelepítését már megkezdték, s évente mintegy fél millió szál szegfűt, gerberát és aszparáguszt termesztenek.

ezzel megvalósult a kertészeti telep fejlesztési programjának első lépcsője. épül egy újabb - 1200 négyzetméter üvegfelületű, sineken gördülő virágház is. a fejlesztés befejeztével a jelenleginek kétszeresére növekszik gazdaságos szegfű és gerberatermesztés. elősorban győr és környéke virágészükségletét elégítik ki. /mti/

.-.

bb.10. a bázisgazdaságok szállítják - paradicsomidény a kecskeméti konzervgyárban

lász/ká/ig e

1980. augusztus 15.

naponta 15-20 vagonnyi nyersárut fogadnak és ezzel megkezdődött a paradicsomfeldolgozás a kecskeméti konzervgyárban. a bogycok kései érése miatt rövid időnyel számolnak. most még kézzel szedett paradicsom érkezik, a szedőkombájnok munkába állításával még várni kell. előreláthatólag szeptember elején érkezik el a csucs, amikor naponta 120-130 vagon piros árut fogad a gyár termelőkörzetéből.

/folyt.köv./

- 9 -

07

bb.10. / a bázisgazdaságok folyt./ig

a nyersáru folyamatos ipari feldolgozásában jelentős tehermentesítő szerepük van az utóbbi években kialakított bázis gazdaságoknak, ahonnan félkészén kapja a nyersanyagot az üzem. öt nagygazdaságból tartálykocsikon szállítják a levelet gyári feldolgozásra. a tervek szerint 5700 vagon paradicsomból készül az idén püré, por, ivólé a kecskeméti konzervgyárban. /mti/

..-

bb.11. új intermedierek pétről

dév/bam/ig e 1980. augusztus 15.

a növényvédőszeres és gyógyszerek előállításához szükséges vegyületek kísérleti gyártását kezdték meg a péti nitrogénműveknél. az etilamin, a dinormálpropilamin és a butilamin - ugynevezett intermedierek - a gyógyszer- és növényvédőszer-gyártás közbenő termékei. ezeket az anyagokat eddig zömmel külföldről szerezték be. a péti nitrokinművek kutató-fejlesztő szakemberei a technológiai adottságaikat figyelembe véve átfogó gazdasági és műszaki felméréssel programot dolgozozot ki e fontos vegyi anyagok gyártására. ennek megfelelően kialakították az ugynevezett alifás aminféleségek családjának hazai gyártási tervét, amelynek része a megkezdett kísérleti termelés. /mti/

..-

bb.12. farmer szalámi - a pápai huskombinát új terméke

szé/bam/ig e 1980. augusztus 15.

farmer néven új szalámi próbagyártását kezdte meg a pápai huskombinát. a csabainál vékonyabb, 40-50 dekás rudakban készülő szalámit jól záró, vákuumos fólia csomagolásban hozzák forgalomba. finoman eldolgozott töltelékét változatos fűszerkeverékkel ízesítik. az érlelésben gondosan ügyelnek a hőmérsékletre és a levegő páratartalmára, mert ez a termék jó minőségének fontos tényezője.

a farmer szalámit új üzemben gyártják, ahol automatikus a vágás, a töltés, az adagolás, a főzés és az érlelés is. a gyár új terméke néhány boltban már megjelent, s a próbagyártás befejeztével a hazai kereskedelem és a külföldi megrendelők számára egyaránt szállítanak belőle. /mti/

..-

bb.13. madártani érdekesség a hanságban

cser/bam/ig e 1980. augusztus 15.

madártani érdekességgel szolgáltak az idei megfigyelések a hanságban. a természetvédelmi területhez tartozó fehér-tón egy különleges madár a hosszufarkú gébics megjelenését észlelték - hazánkban először. a rigónál kisebb, de a verébnél nagyobb vörös mellű, szürke fejű madár felkeltette a szakemberek érdeklődését, de mindössze egyetlen példányt sikerült fellelőniük. /mti/

..-
-10-

07

bb. 14. az intenzív gazdasági fejlődés hajtóerői - bogvár józsef
akadémikus nyilatkozata

1/km/tr/dg/gw pr 1980. augusztus 15.

- a magyar gazdaságban - a többi európai szocialista ország gazdaságához hasonlóan - kimerültek az extenzív növekedés hajtóerői. intenzív növekedésre van szükség, amelynek előmozdítóiban azonban gyökeresen különböznek a korábbi időszak ösztönző tényezőitől: véleményem szerint az intenzív fejlődés hajtóerői közül a strukturaváltás, a racionalizálás, az innováció és a külkereskedelem a legjelentősebbek, - mondotta bogvár józsef akadémikus, a világgazdasági kutatóintézet igazgatója kárpáti miklósnak, az mti munkatársának, összegezve új gazdaságpolitikai stratégiánk kialakítását elemző nemrég megjelent tanulmányának főbb gondolatait.

a szocialista gazdaság extenzív növekedésének hajtóerejét új ipari munkahelyek létesítése, a beruházások szorgalmazása jelentette. az ily módon elért termelési, termelékenység és jövedelmi többletek lehetőséget adtak a fejlődésre, a felhalmozásra és az életszínvonal emelésére. e többletek annak ellenére jelentkeztek, hogy a munkaerő kvalifikátlan vagy gyengén képzett, a felhasznált technika pedig világviszonylatban - kevés kivételtől eltekintve - közepes színvonalu volt. az extenzív fejlődési típus kielégítő működésének velejárója volt az olcsó energia és nyersanyag, valamint a viszonylag egyszerű igényekkel jelentkező belső piac. az extenzív növekedés azonban nem folytatható: a foglalkoztatottak létszáma már nem emelhető lényegesen, az olcsó energia- és a nyersanyag korszaka is évtizedekre véget ért. a külső világgal kialakult gazdasági kapcsolataink mennyiségükben, irányukban és minőségükben igen lényegessé váltak, s ezzel egyidőben került magasra a belső piac mércéje is.

a strukturaváltás ma: a gazdasági erőforrásokat - az élő munkától a tőkén át a tudományos kutatásig - a korszerűbb, a jövedelmezőbb és a versenyképesebb ágazatokba csoportosítjuk át. ez együtt jár azzal, hogy az elmaradó, alacsony jövedelmezőségű és a piaci feltételek teljesítésére képtelen termelési tevékenységet, illetve termékfajták előállítását meg kell szüntetni.

/folyt.köv./
11.00/gw

- 11 -

1140
07

bb. 14. /az intenzív gazdasági fejlődés.... folyt./gw

ellenkező esetben nem hozhatók létre a struktúra átalakításához szükséges szellemi és anyagi erőforrások. a mai energia-és nyersanyaghelyzetben, illetve ár-és értékviszonyok mellett különleges jelentősége van a struktúrában és a termékszerkezetben rejlő takarékosági lehetőségnek, mert ez a versenyképesség egyik döntő tényezője lesz. az energia-és nyersanyagigényes berendezés vagy fogyasztási cikk ugyanis - hogy csak egy példát említek - nemcsak nagyobb csarnokot, vagy helyet igényel, hanem működése során mindenből többet is fogyaszt. gazdasági, irányítási és ösztönzési rendszerünket oly módon kell kialakítani, hogy az időben - gyorsan - megvalósuló struktúra-és termékváltás a gazdaság normális ritmusában jöjjön létre. számos nemzetközi példa bizonyítja ugyanis, hogy gazdaságilag érzékeny országokban a struktúraváltásban beálló késés vagy bizonytalankodás kisebb-nagyobb krízisekhez vezet.

-nagy jelentősége van gazdaságunk jövőbeni fejlődésében a racionalizálásnak. nyilvánvaló, hogy szűkében levő gazdasági tényezővel, mint például a munkaerővel sokkal ésszerűbben, körültekintőbben kell gazdálkodni. a gazdasági tevékenység megszerzésének módjai és egymáshoz való kapcsolódásai szintén az elmúlt időszak maradványai; ezért különösen a szervezeti láncolódasokat - felesleges láncszemeket, túlszervezett és túlbiztosított megoldási módszereket, és kapcsolódásokat, párhuzamosságokat - kell nagy gonddal és körültekintéssel felülvizsgálni. nemcsak arról van szó, hogy változatlan vagy alig módosuló folyamatokat kisebb létszámmal szükséges ellátni, hanem elsősorban átrendezésről és ennek megfelelően új szervezeti -vezetési elvek és módszerek érvényesítéséről.

új innovációs politika kialakítása is szükséges. a gazdaságpolitika és tudománypolitika, a gazdaság-szervezés és a tudomány-szervezés a korábbi időszakban intézményi- és működési rendszerükben annyira elkülönült egymástól, hogy még az összekötő mechanizmusok sem épültek ki. napjainkban új helyzet alakult ki a világban is. amíg mi befagyott struktúránk toldozgatásával-foltozgatásával voltunk elfoglalva, addig a világban - túlnyomóan a gazdasági, gyakran a piaci hatalomra alapozva, - hatalmas anyagi és szellemi tömörülések jöttek létre, korlátlan információs hálózattal, számítóközpontokkal.

/folyt. köv./
11.11/gw

- 12 -

bb. 14. /az intenzív gazdasági fejlődés.... 2. folyt/gw

nyilvánvaló, hogy a társadalom gazdasági, anyagi szükségleteiből kiindulva nem célszerű korlátozott anyagi és szellemi erőforrásainkat a legnagyobb anyagi felkészültséget kívánó, és a legtöbb információt igénylő területekre koncentrálni. ésszerűbbnek tűnik, ha ilyen ágazatokban általában adaptációra rendezkedünk be, és a találmányok továbbfejlesztésére törekszünk. természetesen e politikát ki kell egészíteni a tudomány és a gyakorlat, a termelés közötti összekötő mechanizmusok teljesebb kiépítésével. nem elhanyagolható körülmény az sem, hogy az információ napjainkban effektív gazdasági érték; különösen azok kezében, akik ezt hasznosítani képesek akár a gyakorlatban, akár a kutatásban. közvetlen gazdasági érték. nyomatékosan hangsúlyoznám, hogy a nálunk eddig elhanyagolt piaci információk, prognózisok, szervezeti történések, legalább olyan fontosak, mint a technikai változásokról es törekvésekről szóló tájékoztatások. az sem hagyható figyelmen kívül, hogy export-orientált és a világgal összekapcsolt gazdaságpolitika esetén sokkal több információra van szükség és ezekkel az adatokkal sokkal tágabb körnek kell rendelkeznie, mint eddig.

- az intenzív fejlődési típus hajtóerői közé tartozik a külgazdasági tevékenység is. az extenzív periódustól eltérően ugyanis ebben a fázisban a külgazdaság segíti a magasabb technikai színvonal elérését, az itthon művelt gazdasági tevékenységek erőteljes szelektálását a gazdaságosság alapján, s azt, hogy megközelítsük a világpiaci értelemben vett versenyképességet és jövedelmezőséget. a külgazdasági tevékenység funkcionális ilyen értelmű átalakítása teljes összhangban van a századvég, a következő évtizedek gazdasági szükségleteivel és fejlődési irányával./mti/

bb. 16. a balatonon és velencén nyaralnak a körös-vidéki gyerekek

sam/ká/gw pr

1980. augusztus 15.

170 békés megyei gyermek utazott pénteken a szakszervezetek különböző balatoni és velencei üdülőibe: a szot két héten át ingyenesen üdülteti az árviz sújtotta körös-vidék falvaiban lakó kicsinyeket. a békés-rosszterdei, tarhosi, bélmegyeri, dobozi és fáspusztai gyerekek így a családok visszatelepítésének és az ott hon lakhatóvá tételének nem könnyű időszakában nyugodt körülmények közé jutnak, s előkészülhetnek a tanévkezdésre. a békési helyreállítást megkönnyítő akciót a közalkalmazottak szakszervezete kezdeményezte, s a szot - a szakszervezetek békés megyei tanácsának - közreműködésével néhány nap alatt bonyolította le a gyerekek balatonakali, fonyódi, lellei, zamárdi és velencei nyaraltatását. az „árvizes”, békési általános iskolás tanulókat tanáraik, tanítóik is elkísérték. /mti/
11.27/gw

- 13 -

bb.15. Lottószámok

mv/zsu pr

1980. augusztus 15.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a csongrádon megtartott 33. heti lottósorsolás alkalmával a következő számokat húzták ki:

16, 28, 51, 59, 64

/mti/

-. -

bb.17. jobban szerveztek: a számítottnál 4200-al több család költözhet új otthonába budapestben

i/don/dg/zsu pr

1980. augusztus 15.

budapestben az esztendő végéig 17-18 ezer új lakás épül, ebből a lakótelepeken - célcsoportos beruházásban - 11 ezer. nem kis feladatot vállalt a fővárosi tanács, amikor célul tűzte a lakásépítés komplexitását, sőt azt, hogy pótolja az előző három év kisebb-nagyobb lemaradásait is. azaz: a megépülő otthonokkal nagyrészt egy időben átadhassák az óvodákat, a bölcsődéket, az üzleteket, az általános iskolákat, a gyógyszerárakat és az orvosi rendelőket. a legtöbb lakás az idén békásmegyeren, pestlőrincen, csepelen, angyalföldön, kispesten, budafokon, újpesten, erzsébeten, rákoskeresztúron és kőbányán készül.

jobb szervezéssel, következetesebb irányítással, ellenőrzéssel - ha kell számonkéréssel is - el kívánják érni, hogy felgyorsuljanak a lakóházfelújítási, karbantartási munkák is, hogy javuljon a kivitelezés minősége, megszűnjön az e téren még tettenérhető pazarlás, megszilárduljon a munkafegyelem. csak így érhető el, hogy az új, vagy megüresedő lakásokat a jogos bérlők, illetve tulajdonosok rövid idő alatt birtokba vehessék, hogy a városfejlesztési munkában elkerülhetetlen szanálások valóban csak azokat az épületeket érintsék - pontosabban csak azokat a házakat bontsák le - amelyek már valóban nem érdemes felújítani.

/folyt.köv./

12.00/zsu

-14-

12.00/zsu

bb.17./jobban ... folyt./zsu

s hogy mindez kamatozik, arra csak egy - ám annál csatánosabb bizonyíték: budapestben az idén a számítottnál mintegy 4200 lakással többet oszthatnak szét a kerületek között, pontosabban az eredetinel 4200-zal több családot juttathatnak a meglévőnél jobb otthonhoz. mindenekelött: a négy- és többgyermekeseket, az átlagosnál rosszabb körülmények között élőket.

persze a kép teljességéhez az is hozzátartozik, hogy sok szanált lakás bérlőke-tulajdonosa inkább pénzben kért kártalanítást, így a számukra tartalékoltt otthonokkal is gyarapíthatták a szétosztható keretet./mti/

-. -

bb. 18. jobb minőségben, tervszerűbben készülnek az új lakások komárom megyében

ráb/ká/gw pr

1980. augusztus 15.

a korábbi évekhez viszonyítva az idén egyenletesebb ütemben adja át az új lakásokat a komárom megyei állami építőipari vállalat. pénteki műszaki tanácskozásukon hangzott el, hogy eddig 720 új otthon építését fejezték be, az egész évre tervezett lakások 52 százalékát. már az első negyedévben 380-at adtak át, amire eddig nem volt példa. ez elsősorban annak az eredménye, hogy az új lakások zöme már házgyári technológiával készül és több, nagyobb szervezettséggel dolgozó, szakosított komplex brigádok alakítottak. az idén sokat javult a munka minősége is a vállalat építkezésein; a 135 szocialista brigád jelentős része garanciát vállalt az általa végzett munka minőségéért. az idén elenyészően kevés időt kellett a vállalatnak a garanciális javításokra fordítani. jobb kapcsolatot épített ki a vállalat a beruházókkal is, akik gyakrabban ellenőrzik munka közben az építkezéseket, s így már menet közben kijavítják az észlelt hibákat. az idén újabb munkahelyeken vezették be a jobb minőségű munkára ösztönző érdekeltségi rendszert is.

/folyt.köv./
11.42/gw

- 15 -

12.00/zsu

bb. 18. /jobb minőségben,..... folyt./gw

a jövedelmeket úgy érték el a komárom megyei vállalatnál, hogy minden munkahelyen emelték a mércét, szigorították a munkafegyelmet. csökkentették a munkaidő-vesztéseket, növelték a teljesítménybérben dolgozók számát, s nagy értékű gépek alaposabb kihasználására gépláncot alakítottak ki. /mti/
- . -

bb. 19. bevásárló központot adtak át debrecenben

szü/ká/gw pr 1980. augusztus 15.

debrecen legnagyobb lakónegyedében, az ujkertben - ahol csaknem 30 ezer ember él - új bevásárló központot adtak át pénzeken rendeltetésének. étterem, háztartási, papír, játék és ruházati bolt, valamint patyolat szalon várja az érdeklődőket. az új bevásárló központot a nemrégiben elkészült abc-áruház közvetlen szomszédságában alakították ki. /mti/
- . -

bb. 20. halálos baleset

mv/gw pr 1980. augusztus 15.

szeged belterületén csipak józsef 46 éves gépkocsivezető, helyi lakos személygépkocsival elütötte gyenes andrás 81 éves nyugdíjas helyi lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint csipak józsef figyelmetlenül kanyarodott a személygépkocsival. /mti/
- . -

12.48/gw

- . -

- 16 -

1300
gy

bb. 21. időjárásjelentés

gw pr

1980. augusztus 15.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. augusztus 15-én 12.00 órakor:

keleten is kevesebb felhő

délkelet-európa térsége fölött hideg, magas nedvességtartalmu levegő örvénylik. hatására ukraina és lengyelország déli területein, a kárpát-medence keleti körzeteiben, valamint romániaiban és bulgáriában továbbra is tulnyomóan borult, esős az idő. a hőmérséklet csúcsértéke általában 5, 10 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag. kontinensünk nyugati partjai fölé óceáni léghullámok áramlanak. hatásukra a pireneusi-félszigeten, franciaország nagy részén és brit-szigeteken záporos, zivataros, szeles az idő. a földközi tenger medencéjétől a jéges-tengerig - a szárazföldünk középső területein át - leszáló légmozgású zóna húzódik. benne általában kevés a felhő, napos az idő.

hazánkban csütörtökön változóan felhős idő volt. átlagosan 2, 7 órán át sütött a nap. szórványosan eső, záporosó alakult ki. a péntek reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége általában csapadéknym és 5 mm között váltakozott. a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 17 és 22 fok között volt. péntek hajnalra általában 11, 16 fokig hűlt le a levegő, csak a balaton somogyi partján mértek 18 fokot. délelőtt a keleti országrészben erősen felhős volt az ég, elszórtan újabb eső, záporosó jeleztek, másutt általában kevés volt a felhő, napos volt az idő. helyenként élénk volt az északi, északkeleti szél. a hőmérséklet 11 órakor 18 és 23 fok között váltakozott.

budapesten tegnap a hőmérséklet napi középértéke 16,8 fok volt, ez 4,2 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 23 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1010 mbar, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 19 fok volt.

várható időjárás szombat estig:

fokozatosan keleten is tovább csökkenő felhőzet, egy-egy futó zápor, esetleg zivatar csak a keleti megyékben időnként megélnékülő északi, északkeleti szél a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 13, 18 fok a legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 23, 28 fok között.

a duna vizállása budapestnél: 320 cm, 13,6 fok. /mti/
13,03/gw

- . -
- 17 -

1345
gy

bb. 22. lánctalpas kombájnok közreműködésével - befejeződött a buza aratása szolnok megyében

end/ká/gw ie 1980. augusztus 15.

befejezték a buza aratását az ország második legnagyobb gabonatermelő területén, szolnok megyében is. a nagyüzemek 128 ezer hektárról aratták le, csépezték el és hordták fedél alá a termést. a mezőgazdaság dolgozói az évtized legnehezebb aratásaként tartják számon a mostanit. a csapadékos időjárás miatt száz lánctalpas kombájnt vettek igénybe, de még így is 25 nappal tovább tartott az aratás, mint tavaly. a munka végeztével a lánctalpas traktorok zömét hajdu, szabolcs, borosgyő és heves megye gazdaságaiba irányították át.

a gazdaságok most minden erőt a szalma letakarítására, a másodvetésre és a talajművelésre fordítanak. az őszi munkatorlódások megelőzésére gyorsított programot dolgoztak ki, a traktorok éjjel-nappal dolgoznak, hogy időben elkészüljön az őszi vetések alá a magágy. a gépműhelyekben is feszített a munka, a nyári betakarítás idején alaposan igénybe vett erő- és munkagépeket a kukorica, a napraforgó és a cukorrépa betakarítása idejére rendbehozzák, felújítják. /mti/

bb. 23. autósoknak: keravill-medikémia márkabolt

i/be/sl/gw ie 1980. augusztus 15.

a keravill budapest, lenin körút 99. szám alatti boltja péntektől keravill-medikémia márkaboltként a trabant és kerékpár alkatrészeket, autófelszerelési cikkek mellett megvételre kínálja a szegedi medikémia vegyi-, gumi és műanyagipari szövetkezet teljes autóápolási termékcsaládját. a szövetkezet több mint 20 féle autóápolási és vegyi cikke; a többi között szélvédőmosó koncentrátumok, autósamponok, motorblokk tisztítók, karosszéria lemosók, kátrányoldók, alvázvédők, féktisztítók és hidraulikus fék folyadékok elnyerték a kiváló áruk fórumának megkülönböztető jelzését. újdonság a nyári és a téli autóápolási készlet, amelyben az évszaknak megfelelő tisztító-ápoló szereket gyűjtötték össze. /mti/

13.35/gw

- . -
- 18 -

13.10
13.07

bb.24. új óvoda épület öt hónap alatt

end/ká/zsu ie 1980. augusztus 15.

új óvodaépületet adtak át rendeltetésének pénteken a szolnoki máv járműjavító üzemben. az intézmény, amely öt hónap alatt készült el, a vasutas dolgozók 50 gyermekének biztosít kulturált elhelyezést. az üzemek közötti együttműködés keretében az épület betonacélvázát a beton- és vasbetonipari művek szolnoki gyárának kollektívája két hét alatt szerelte össze, a további kivitelezést pedig a vasutüzem szocialista brigádjai társadalmi munkában végezték el. ezzel a bővítéssel a járműjavító üzemi óvodája augusztus végétől 120 gyermeket fogadhat. /mti/

- . -

bb.25. kálmán gyula fafaragó népművész kiállítása várlapotán

feh/ká/zsu ie 1980. augusztus 15.

várlapotán a képzőművészeti gyűjtemény előcsarnokában pénteken kálmán gyula fafaragásaiból nyílt kiállítás. a népművészet mestere ez alkalommal faragott citeráit, ivókészleteit, konyhai, szobai használati tárgyait, gazdagon díszített díszdobozait mutatja be.

a kiállítás augusztus 25-ig tekinthető meg. /mti/

- . -

bb.26. kiváló minőségű hazai csemegekukorica fajta

környei/mv/ká/zsu ie 1980. augusztus 15.

az mta martonvásári mezőgazdasági kutató intézetében eredményre vezettek a csemegekukorica-nemesítési kísérletek: már három, államilag minősített csemegekukorica hibridjük van. hazai fajtákkal bővíthet tehát az a választék, amellyel a konzervgyárak és a hűtőipari üzemek dolgoznak, hogy az igen ízletes és tápláló ételmezési cikket a hazai fogyasztókkal is megkedveltessek. a konzervipar és a hűtőipar eddig külföldi - elsősorban amerikai - csemegekukorica fajtákat használt.

/folyt.köv./
13.45/zsu

-19-

13.10
13.07

bb.26./kiváló ... folyt./zsu

az országos mezőgazdasági fajtakísérleti intézet értékelése szerint a marionvásári sc édes csemege fajta az összes kísérletbe állított fajták közül - beleértve a vezető usa-fajtákat is - az érzékszervi minőségi értékvizsgálatok során a legjobbnak bizonyult. a kiemelkedően jó minőségű csemegekukorica fajta vetőmagjának előállítására megkezdődött és már ebben az évben több száz mázsa vetőmagot bocsáthatnak a konzervgyárnak a hűtőipar, továbbá a kistermesztők rendelkezésére./mti/

.-

bb.27. országos uttörőgárda szemle zánkán

szé/ká/zsu ie 1980. augusztus 15.

zánkán, a balatoni uttörővárosban pénteken fogadták a nyári idény utolsó turnusának csaknem 3000 résztvevőjét, egyidejűleg megnyitották az országos uttörőgárda szemlét. ebben a turnusban ugyanis azok a pajtások kaptak helyet, akik az uttörőgárdákban tevékenykednek és szakterületükön a legjobb eredményt érték el. honvéd, határőr, munkásőr, közlekedési, tűzoltó és vöröskeresztes uttörőgárdisták cserélik ki tapasztalataikat a következő tíz napon. a programot bemutatók és vetélkedők teszik változatossá. lesz honvédelmi nap és megrendezik az mhsz sportolók technikai bemutatóját is. a találkozót járőrverseny zárja./mti/

.-

bb. 28. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1980. augusztus 15-én 14.00 óráig

gw ie 1980. augusztus 15.

1. geofizikai és szeizmológiai kongresszus
2. a medicor
3. növényvédelem hormonokkal
4. könyvek a biokémiáról
5. 184-en fulladtak vízbe
6. a bkv közli
7. irodalmi műsor
8. negyedszázados évfordulójára készül
9. több virág győrből
10. paradicsomidény

/folyt. köv./
14.00/gw

- 20 -

1410
07

bb. 28 /a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke... folyt/gw

11. új intermedierek
12. farmer szalámi
13. madártani érdekességek
14. az intenzív gazdasági fejlődés
15. lottószámok
16. nyaralnak a körösvidéki gyerekek
17. jobban szerveztek
18. jobb minőségben
19. bevásárló központot adtak át
20. halálos baleset
21. időjárásjelentés
22. befejeződött a buza aratása szolnok megyében
23. autósoknak
24. új óvoda
25. kálmán gyula kiállítása
26. kiváló minőségű csemegekukorica
27. országos uttörőgárda szemle zánkán
28. hírjegyzék

/mti/

.-

bb.29. új óvoda, bölcsőde vácott

bam/mv/p ká ie 1980. augusztus 15.

száz óvodás és 60 bölcsődés korú gyermek kap helyet abban a szép épületben, amelyet pénteken adtak át rendeltetésének vácott a földvári téri lakótelepen. az óvoda-bölcsőde komplexumot a pest megyei állami építőipari vállalat 22 hónap alatt építette fel univáz szerkezetből. a beruházás költsége 22,6 millió forint volt. az új gyermekintézmény felépültével lehetővé vált, hogy vácott minden indokolt óvodai, bölcsődei felvételi kérelmet elfogadjanak./mti/

.-

bb.31. kedden temetik hajdu ráfis gábort

mv/dg/p ie 1980. augusztus 15.

hajdu ráfis gábor író, kritikus temetése augusztus 19-én kedden, délelőtt 3/4 10 -kor lesz a csepeli temetőben, budapest XXI. kerület rákóczi ferenc ut.

magyar írók szövetsége.

/mti/
15.00/p

.-
-21-

1515
20

bb.30. második műszak az új pécsi bőrruházati gyárban

han/ká/p ie

1980. augusztus 15.

gondos előkészítés után megindult a második műszak a pécsi kesztyűgyár új bőrruházati gyáregységében.

baranya legnagyobb könnyűipari vállalata csaknem hetven millió forint költséggel építtette meg a modern gyárat a bőrkonfekció számára, az export bővítése céljából. az éppen egy évvel ezelőtt átadott üzemben eddig egy műszakban varrták a külpiacra kelendő női és férfi bőrruhákat. az idén 75.000 kabátnak megfelelő bőrruha elkészítése a feladat, de jövőre már el kell érniük a beruházási programban kitűzött 88.000-es termelést. ezért, a meglévő berendezések, gépek jobb kihasználása érdekében szervezték meg, a kesztyűgyárhoz hasonlóan, a második műszakot. a két szalagon több mint negyvenen dolgoznak. /mti/

-. -

bb.32. elhunyt id. tóth jános

tr/dg/p ie

1980. augusztus 15.

id. tóth jános, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1930 óta volt a kanadai kommunista párt, majd a magyar szocialista munkáspárt tagja, 77 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása augusztus 22-én, pénteken délután 14 órakor lesz a farkasréti temetőben.

az mszmp xi. kerületi bizottsága.

/mti/

-. -

bb.33. kilencvenezer tonnával több szén - vágathajtási rekord orosz lányban

ráb/ká/p ie

1980. augusztus 15.

egy hónapon belül 212 méternyi vágatot hajtott ki az előírt 170 méter helyett az új márkushegyi bányában dolgozó fintor jános elővájtó szocialista brigád. az épülő új bánya történetében először haladták túl a havi 200 métert, s ez kimagasló eredménynek számít. az orosz lányi szénbányák szakszervezeti bizottságának pénteki ülésén értékelték a felszabadulási és a kongresszusi munkaverseny idejének eredményeit. elmondották, hogy a fintor-brigádhoz hasonlóan a vállalat számos szocialista brigádja szép teljesítményeket produkál. a 22-es aknai „komszomol” brigád napi 2200 tonnás termelése szintén jelentős sikernek számít és átlagon felüli előrehaladási sebességet értek el a 23-as aknában dolgozó vágathajtó brigádok is. több szocialista brigád csatlakozott a dolgozó hibátlanul munkarendszerhez, és sokan vállalkoztak olyan munkaszervezésre, amellyel jobban ki tudják használni a nagy értékű gépeket.

/folyt köv./
15.05/p

1545
700

-22-

bb.33./kilencvenezer.....1. folyt/p

a szakszervezeti bizottság ülésén elismeréssel szóltak arról, hogy a vállalat összes, 447 brigádjának 6.380 tagja aktív részese a munkaversenynek. a kiszélesedett kongresszusi munkaversenynek köszönhető, hogy az év eleje óta már 90.000 tonna szenet küldtek felszínre terven felül az orosz lányi bányákból. teljesítették a vállalat dolgozóinak a minőségi előírásokat is. /mti/

-. -

bb.34. fiatal amatőr képzőművészek kiállítása hódmezővásárhelyen

dén/ká/p ie

1980. augusztus 15.

az országos ifjúsági képzőművészeti tábor befejezése alkalmából pénteken kiállítást nyitottak az ifjú amatőrök munkáiból a hódmezővásárhelyi tornyai jános muzeumban. a kisz központi bizottságának megbízásából az idén tizenötödik alkalommal rendezte meg a fiatalok továbbképzését szolgáló találkozót a kisz csongrád megyei bizottsága; ezúttal a tiszta magas vízállása miatt nem mártélyon, hanem a vásárhelyi kutasi uti kisz táborban. a képzőművészeti szakkörökben tehetségükkel kitűnt fiatalok mellett a régi táborok számos egykori résztvevője, valamint csongrád megye testvérterületeiről, a jugoszláviai vajdaságból, a romániai temes megyéből és a lengyelországi lodzból érkezett fiatalok vettek részt a két hetes foglalkozáson. csaknem százan bővítették ismereteiket hódmezővásárhelyen élő képzőművészek iránnyitásával. a táborozás alatt készített mintegy 200 grafikájuk, akvarelljük, festményük, szobrászati és textilmunkájuk került a kurzuszáró kiállításra. /mti/

-. -

bb.35. tizenöt nyelvet oktatnak a tit budapesti nyelvviskoláján

t /kj/dg/p ie

1980. augusztus 15.

negyennyolcadik félévét kezdi meg szeptemberben a tit budapesti nyelvviskolája, ahol tizenöt nyelvet elsajátításához adnak segítséget a szakemberek.

/folyt köv. /
15.15/p

-23-

bb.35./tizenöt.... folyt/p

haán györgy, a tit budapesti idegennyelv-oktatási szakosztályának elnöke pénteken, a kossuth klubban tartott sajtótájékoztatóján elmondotta: a tit a munka melletti, iskolán kívüli nyelvoktatás egyik fővárosi fellegvárává fejlődött. idén az ugynevezett világnyelveken kívül eszperantó, lengyel, román, szerb-horvát, svéd, finn, latin, japán és -az idegen ajkuak számára - magyar nyelvű kurzusokra invitálja az érdeklődőket.

a négy éves általános nyelvi képzésben a hallgatók a hatodik félévig mintegy 1500 szót sajátítanak el, s megismerik a tanult nyelv lényeges grammatikai szerkezetét. az utolsó két szemeszterben az addig megszerzett tudás elmélyítésével, gyakorlásával, a szókincs további növelésével foglalkoznak. a középszintű tanfolyamokra jelentkezők a középfoku állami nyelvvizsgára készülnek, azok pedig, akik nem kívánnak nyelvvizsgát tenni, ugynevezett középszintű beszéd-készség fejlesztő, társalgási nyelvtanfolyamokra iratkozhatnak be. a felsőszintű tanfolyamot azok számára szervezték, akik felsőfoku állami nyelvvizsgára készülnek. ezen kívül indítanak tolmácsoló tanfolyamokat és felsőszintű társalgási foglalkozásokat, ugynevezett nyelvi klubok keretében.

a nyelviskolára ujonnan jelentkezők felvételi vizsgán vesznek részt, így lehetővé válik a csoportok egységes tudásszintjének kialakítása. félévenként írásbeli és szóbeli vizsgán adnak számot tudásukról, előmenetelükről.

a szervezet lehetőséget nyújt a munkahelyi nyelvtanulásra is, ugynevezett kihelyezett nyelvtanfolyamokat szervez. ez a tanulási forma nemcsak a műszaki-gazdasági szakemberek számára hasznos, hanem azoknak a fiatal szakmunkásoknak is, akik felfrissíteni, továbbfejlesztetni kívánják az iskolában megszerzett nyelvi ismereteiket.

új kezdeményezés a szakmunkásképző intézetek részére meghirdetett, iskolán kívüli nyelvoktatás, eddig erre 15 intézet jelentkezett. a most induló kurzusokon a leendő szakmunkások számára orosz, német és angol nyelvet oktatnak.

fontos szerepük van a művelődési házakba kihelyezett tanfolyamoknak, ahol elsősorban a gyermekek részére tartott órák a népszerűek. ezt a tevékenységet a jövőben továbbfejlesztik, s a tit szívesen fogadná az uttörőházak érdeklődését.

is.
/folyt köv./
15.25/p

15.25/p

-24-

bb.35./ tizenöt....2. folyt/p

az előző tanévben egyébként több mint 21 ezren tanultak a nyelviskolában. a legnagyobb érdeklődés az angol, a német, a francia, a spanyol és az orosz, valamint a magyar nyelv iránt nyilvánult meg.

az 1980-81. tanév őszi szemesztereire augusztus 22. és szeptember 5-ig lehet beiratkozni az elte bölcsészettudományi karán./mti/

bb.36. kitüntetés

tr/p dg ie 1980. augusztus 15.
az elnöki tanács buti ernőnek, az országos tanszergyártó és értékesítő vállalat főosztályvezetőjének nyugállományba vonulása alkalmából, munkássága elismeréseként a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetést drecin józsef művelődési miniszterhelyettes pénteken adta át.
/mti/

bb.37. új gyermeklétesítmények a xii. kerületben

t cs/tr/p dg ie 1980. augusztus 15.

két új óvodát és egy általános iskolai épületszárnyat avattak pénteken a főváros xii. kerületében. a városrész tanácsa saját erejéből, valamint a kerületi kisparosok, a lakosság, a tanácsi szakemberek és az út-és létesítménykarbantartó költségvetési üzem munkásainak segítségével hozta tető alá a gyermekintézményeket.

a lejtő út 41. szám alatt 75 kisfiúnak és kislánynak otthont adó, óvoda egy századeleji ház helyén épült. az 550 négyzetméter alapterületű óvodában három, játékokkal teli foglalkoztató és egy kondicionálóterem, s mellette 3500 négyzetméteres játszótér várja a gyermekeket.

a rácz aladár utca 85. szám alatt valamivel kisebb, 50 személyes óvodát avattak - egy üresen álló, elhagyott házat hasznosítottak e célra. ezen a környéken nemrégiben indult meg a családi és társasház-építkezés, ezért a jövőben egyre nagyobb szükség van itt is kisdudóvára. a mintegy 300 négyzetméternyi, kétszintes épületben 2 szépen berendezett foglalkoztató, valamint 1.600 négyzetméternyi szintén kétszintes játszóudvar áll a gyermekek rendelkezésére. az óvodák a tervezéstől a kertépítésig javarészt társadalmi munkában készültek el, s a szép környezet kialakításából részt vállaltak kerámikusok, iparművészek, valamint a pécsi porcelángyár is. a rácz aladár utcai épület egyébként a jövőben - szükség szerint - uttörőházként, öregek napközi otthonaként, illetve bölcsődéként is hasznosítható. a két, „gyermekparadicsom”, összesen 12 millió forintba került - ez mintegy 30 százalékkal kevesebb más, hasonló gyermeklétesítmények költségeinél.

/folyt. köv./
15.35/p

15.35/p

-25-

bb.37./uj gyermeklétesítmények....1.folyt/p

a kicsinyek a következő napokban vehetik birtokukba az új óvodákat. a két gyermekintézmény, s az ősszel elkészülő zalai uti, 200 férőhelyes óvoda átadásával jelentősen enyhül a kerület óvodai helyhiány gondja. míg tavaly 400, az idén már csak ötven jogos igényt kellett a tanácsnak elutasítania.

pénteken adták át a mártonhegyi uti általános iskola új szárnyát is; az iskola 8 új, univáz-szerkezetű tanteremmel és egy 5 ezer kötetes könyvtárral bővült. a négyszintes épületrész alagsorában műhely, ruhatár és zeneszobák kaptak helyet; átadásával az új tanévben a korábbi 500 helyett már csaknem ezer kisdíák kezdheti meg tanulmányait ebben az iskolában. így őstől a környéken lakó tanulókat nem kell majd autóbusszal szállítani a virányos uti általános iskolába, jóllehet a kétműszakos tanítás még nem szűnik meg./mti/

..-

bb.38. ne égessük el a szalmát!

i kg/z/p ie

1980. augusztus 15.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium felhívja a mezőgazdasági üzemek figyelmét a szalma- illetve tarlóégetés beszüntetésére. mind gyakoribb ugyanis, hogy az aratási munkák befejezése után a gazdaságok égetés útján igyekeznek megszabadulni a szalmától, pedig ezzel termelési értéket semmisítenek meg. a szalma szerves trágya készítésére, a hígtrágya hasznosítására, szükség szerint takarmányozási vagy ipari célokra is alkalmas. a tarló felégetése talaj-és környezetvédelmi szempontból sem elfogadható, mert ezzel nagy mennyiségű szerves anyag semmisül meg, hasznos vadak pusztulhatnak el, az égési termék szennyezi a levegőt. ugyanakkor az égetés rendkívüli veszélyt jelent az erdőállományra, a fiatal fákra, illetve a mezőgazdasági területen álló facsoportokra, s a gépekre, eszközökre egyaránt.

éppen ezért a nagyüzemeknek a szalmaégetéssel azonnal fel kell hagyniuk, s szükséges, hogy a tarlóégetést is csak a valóban indokolt esetekre korlátozzák a tűzrendészeti előírások szigorú betartása mellett.

a szakigazgatási szervek az előírások megszegőivel szemben szabálysértési, súlyosabb esetben pedig büntető eljárást kezdeményeznek./mti/

..-

-26-

15.45/p

16^{ho}
17^m

bb.39. magyar szövött kárpitok ferenczy noémitől napjainkig

bam/mv/kz/ig ie

1980. augusztus 15.

címmel nyílt kiállítás pénteken a szentenderei képtárban. a tárlatot a képtár a világhírű művész emlékére, születésének 90. évfordulója alkalmából rendezte. saját vázlatai és kartonjai mellett elsősorban növendékeinek alkotásait - többi között solti gizella, prepelicza katalin és pintér éva különböző méretű falikárpitjait - mutatják be. a harminc kárpit többsége hagyományos módszerrel, álló vagy fekvő szövőszéken szőtt gobelin. a kiállítás - amelyet gábor endre művészettörténész, az iparművészeti főisko-

la rektora nyitott meg, - szeptember 21-ig tekinthető meg. /mti/

..-

bb.40. eltemették vass istvánt

t/of/mv/dg/ig e

1980. augusztus 15.

családtagok, barátok, harcostársak és tisztelők sokasága, országgyűlési képviselők és tisztségviselők kísérték utolsó útjára pénteken a mezőimre uti temetőben vass istvánt, az országgyűlés nyugalmazott elnökét, országgyűlési képviselőt. a vörös drapériával borított, koszorúkkal övezett ravatalnál - ahol a 65 éves korában elhunyt vass istvánté kitüntetéseit biborpárnákon helyezték a koporsó elé - diszörséget álltak a párt- és állami élet képviselői, egykori munkatársak.

a gyászszertartáson a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a magyar népköztársaság országgyűlése nevében péter jános, az országgyűlés alelnöke mondott bucsubeszédet. méltatta vass istvánt nagyszerű életútját, amely a budafoki szobafestő-mázoló munkás otthonából indult és a szocialista Magyarország egyik kivételesen sikeres asszonysorsában teljesedett ki. magas közéleti tisztségeikig ivelve. élete olyan korszakon sorolt végig, amelyben átalakult az egész ország, sőt az egész világ is, és a textilgyári munkásból, a zománcgyári hegesztő munkásból az ország közéletének és nemzetközi kapcsolatainak sok részén hatékonyan tevékenykedő személyisége lehetett. ehhez kellett az a forradalmi átalakulás, amelynek ő maga is munkálója volt, harcban, elkötelezettséggel, életének utolsó napjáig.

- mindennek előtt a közjó embere volt vass istvánté. a közéletiséget nála valóban a köz javának a szolgálata jelentette. erre született, és az élet körülményei is erre nevelték. 1931 óta volt a munkásosztály részese, 1939-től a párt tagja, és amikor feladatot kapott, megtalálta a pártban mindig azokat, akik a feladat betöltésében segítettek. a köz javát azért tudta szolgálni, mert az emberek javát akarta, ugyanúgy, ahogyan családját is ilyen emberien szolgált. tudott arra vigyázni, hogy a köz ügyei ne szakadjanak el a konkrét ember konkrét ügyeitől. akármilyen magas tisztségben volt, mindig a munkatársai közösségében élt. meg merte mondani nekik, ha valamit nem tudott. elismerte, ha valamiben tévedett.

/folyt.köv./
16.55/ig

17^m

- 27 -

bb.40. /eltemették folyt./ig

bátran mente a beosztottak segítségét kérni. elismerte munkatársai sikerét. minden volt munkahelyén szeretettel emlékeznek rá munkatársai, az országgyűlés irodájában, az elnöki tanácsnál, a nőtanácsnál, a szakszervezeteknél, a hazafias népfrontnál. pályája életműjéve arra tanít bennünket, úgy éljünk és dolgozzunk, hogy összegezésként el lehessen mondani: mindent, ami erőnkől tellett megtettünk azokért, akiknek szolgáltunk, a népért, a népekért, az ügyért, azokért akiket szeretünk és akik bennünket szerettek. vass istvánné szelleme így él tovább velünk, így őrzik meg emlékét az mszmp központi bizottsága és az országgyűlés is - hangsúlyozta péter jános.

a koporsót ezután gyászmenettel a munkásmozgalmi panteonhoz kísérték, ahol a sírkertben hantolták el. koszorúk, virágok sokaságával borították be a nyughelyet. a gyászszertartás az internacionálé hangjaival ért véget. /mti/

-. -

bb.41. rendőrségi felhívás

tr/dg/ig e

1980. augusztus 15.

augusztus 10-én, vasárnap 00.25-kor balatonföldvár belterületén egy kanyarban cifra józsef 20 éves gépkocsivezető kaposvári lakos személygépkocsijával ittás vezetés és gyorskanyarozás miatt kisodródott az uttestről és egy villanyoszlopnak ütközött. a baleset következtében a személygépkocsi utasai közül három férfi a helyszínen meghalt, cifra józsef és negyedik utasa súlyos sérülést szenvedett. a baleset áldozatai közül két személynél nem volt igazolvány, így személyi adataik ismeretlenek.

a rendőrség megállapította, hogy az ismeretlen fiúk autóstoppal közlekedtek. cifra józsef balatonszemesen, a hullám kemping előtt vette őket kocsijába, a baleset előtt körülbelül 15-20 perccel. azt megelőzően boglártelelén voltak az omega koncerten és síófok-sóstóra akartak menni.

a két fiú személyleírása: 1. *14-16 év körüli,*

1. 165 cm. magas, sovány testalkatu, ovális arcu, világosbarna színű, középhosszu, hátrafésült haju, pisze orru, barna szemű. ruházata: erősen kopott kékszínű levi strauss feliratu farmer-nadrág, kék színű fürdőnadrág, szürke alapszínű kékcsikozású zokni.

2. *14-16 év körüli,*

2. 170 cm magas, sovány testalkatu, ovális arcu, sötétbarna színű, vállig érő, enyhén hullámos haju, magashomloku, szürke szemű, duzzadt ajku, ép fogazatu. ruházata: sötétkék színű trapper farmernadrág, drapp színű fémpatentós „junior”, ing, feketeszínű, fémsattos, bőrből készült nadrágöv, 43-as méretű sötétkék színű bokavédős tornacipő, zöld alapszínű, sárga és kékcsikozású „bfc”, monogrammal ellátott fürdőnadrág.

/folyt.köv./
17.10/ig

17.10/ig

- 28 -

bb. 41. /rendőrségi folyt./ig

a rendőrség kéri mindazok jelentkezését, akik a személyleírás és ruházat alapján a két ismeretlen áldozat személyazonosságának megállapításához segítséget tudnak nyújtani, jelentkezzenek a síófoki rendőrfőkapitányságon, /10-700/, vagy bármelyik rendőri szervnél.
/mti/

-. -

bb.46. magyar-brit pártközi megbeszélés

tr/dg/p e

1980. augusztus 15.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására augusztus 9-15 között látogatást tett hazánkban jack woddis, nagy-britannia kommunista pártja politikai bizottságának tagja. jack woddist fogadta németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára. a vendéggel megbeszélést folytatott berecz jános, a központi bizottság tagja, a kb külügyi osztályának vezetője. jack woddis látogatást tett az mszmp politikai főiskoláján és veszprém megyében.

a szívélyes, elvtársi légkörben lezajlott megbeszéléseken a két párt képviselői tájékoztatták egymást pártjuk tevékenységéről és feladatairól. az mszmp képviselői kifejezték, hogy a magyar kommunisták szolidárisak a brit kommunisták küzdelmével, amelyet a munkások érdekeinek védelméért és a demokratikus vívmányokért folytatnak a monopoliumok ellen.

a nemzetközi élet és a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom fejleményeit áttekintve a két testvérpárt képviselői hangsúlyozták az imperialista törekvések megakadályozásának szükségességét, a béke, a társadalmi haladás, és a nemzetközi biztonság előmozdításáért folyó küzdelem jelentőségét. aláhúzták a kommunista pártok, az összes békeszerető és haladó erők összefogásának és együttes fellépésének fontosságát az európai földrészen és az egész világon.

megerősítették készségüket az mszmp és nagy-britannia kommunista pártja kapcsolatainak továbbfejlesztésére, az internationalista szolidaritás szellemében. kifejezték meggyőződésüket, hogy a brit és a magyar kommunisták együttműködése hozzájárul a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egységének erősítéséhez. /mti/

-. -

17.10/p

-29-

17.10/ig

bb.42. buczkó györgy üvegplasztikai dunaujvárosban

zsi/ká/p e 1980. augusztus 15.

buczkó györgy különleges üvegplasztikáiból, festményeiből és fémszobraiból nyílt tárlat pénteken dunaujvárosban, az uitz béla teremben. a fiatal iparművész elsősorban rogyasztásos technikával formált és szokatlanul csiszolt üveghasábjával, különlegesen tükröző felületeivel kelt érdeklődést. a tárlat szeptember közepéig tekinthető meg dunaujvárosban. /mti/

--

bb.43. ujevary lajos festóművész gyűjteményes tárlata bonyhádön

blb/ká/p e 1980. augusztus 15.

ujevary lajos festóművész gyűjteményes tárlata nyílt meg pénteken a bonyhádi új művelődési központban. a kiállításon a budapesten élő alkotó hetven olajfestményét mutatják be, köztük hazai, tolna megyei, továbbá romániai és olaszországi tájakról, moszkva és budapest nevezetességeiről készült képeit. /mti/j

--

embargó: 18 óráig!

bb.44. bucsulátogatás

tr/dg/p e 1980. augusztus 15.

dr. trautmänn rezső, az elnöki tanács helyettes elnöke, és aczél györgy, a minisztérium elnökhelyettese bucsulátogatáson fogadta abbas dowlatshahi-t, az iráni iszlám köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki végleg elutazott budapestre. /mti/

--

17.10/p

-30-

18/10
pa

bb.45. több tej, kenyér és husáru - felkészülés az ünnepi ellátásra

i/sz/mv/sl/ig e 1980. augusztus 15.

a kereskedelem és a vendéglátóipar felkészült az augusztus 20-át megelőző várható nagy forgalomra. az ünnepi héten a szokásosnál jóval több tej, kenyér és husáru áll majd a vásárlók rendelkezésére, tőkehusból és huskészítményekből 26 százalékkal, baromfiból pedig 16 százalékkal kínálnak többet, mint az előző hetekben. hétfőn és kedden a fővárosban a boltok közel ezer tonna friss kenyeret kapnak, de a sütőipar további 20 tonnát tartalékol. tejből országosan 17 százalékkal szállítanak többet az üzletekbe ezen a két napon.

zöldekből, gyümölcsből is folyamatos, jó ellátást biztosítanak. megfelelő mennyiségben lesz burgonya, káposztaféle, levelező zöltség, paprika, paradicsom, őszibarack, alma, körte s tömeges felhozatal várható görög- és sárgadinnyéből.

kedden, augusztus 19-én az élelmiszerboltok, piacok és csarnokok 19 óráig tartanak nyitva, az általában későbbben zárók pedig a szokásosnak megfelelően üzemelnek.

augusztus 20-án az ország 613 vendéglátó üzlete árusít majd friss tejet, kenyeret és pékáru. budapesten a délelőtti vízi-bemutató és az esti tűzijáték színhelyén illetve környékén a vendéglátóipar pavilonokot, büféket létesít, ahol hidegkonyhai készítményeket, cukrászati és édesipari termékeket, üdítőket és sönt kínálnak. az alsó és felső rakparton összesen mintegy 100 ilyen elárúsítóhelyet állítanak fel. az ünnepnapon többszáz teraszos, kerthelyiséges vendéglő, espressó is nyitva tart. augusztus 20-án 31 fővárosi étterem kedvezményes áron értékesíti az ebédet, vacsorát. /mti/

--

bb.47. újabb betegek jelentkeztek nagykanizsán

z/dg/ig e 1980. augusztus 15.

nagykanizsán a fertőzött ivóvíz miatti járvány során a betegek száma az utóbbi két nap alatt csaknem százszal emelkedett, az egészségügyi szervek eddig 525 megbetegedést észleltek. az újabb betegek nagyobb részének - több mint kétharmadának - megbetegedése már napokkal ezelőtt kezdődött, de csak most fordultak orvoshoz, vagy az egészségügyi szervek felkereső munkával csak most szereztek tudomást róluk. a naponta észlelt új betegek száma augusztus 13-tól csökkent.

/folyt.köv./
18.00/ig

18/10
pa

- 31 -

bb. 47. / ujjabb betegek folyt./ig

a járványügyi vizsgálatok alapján megállapítható, hogy a betegek mintegy 10 százaléka már nem magától a fertőzött ivóviztől, hanem az először megbetegedettektől fertőződött. így gyakori a családon belüli fertőzés. eddig elsősorban járványügyi érdekből 132 beteget különítettek el fertőző, illetve ideiglenesen fertőző osztályokon, 85 beteget nagykanizsán, 47 beteget zalaegerszegen. állapotuk jó, fokozott orvosi ellátás csupán két beteg esetében vált szükségessé.

a laboratóriumi vizsgálatok a betegek vizsgálati anyagaiból a szalmonellosis, a vérhas, a coli, enteritis kórokozóit mutatták ki. a többféle kórokozó is alátámasztja az eddigi közegészségügyi járványügyi vizsgálatok azon megállapítását, hogy az ivóvízbe nagykanizsa körülhatárolt részén augusztus első napjaiban szennyvíz kerülhetett. miután a járványügyi munka fontos része a laboratóriumi vizsgálat, szükségessé vált a laboratóriumi kapacitás bővítése. a vizsgálatokba bekapcsolódtak az országos közegészségügyi intézet, a vas megyei és somogy megyei köjál-ok laboratóriumai is, így a zala megyei köjál mellett további három intézet végzi a vizsgálatokat. /mti/

-. -

bb. 48. időjárásjelentés

z/p e

1980. augusztus 15.

a meteorológiai intézet jelenti péntek este:

kissé tovább melegszik az idő

várható időjárás szombat estig: éjszaka változóan felhős, helyenként párás idő lesz, északkeleten, keleten elszórtan kisebb esővel, záporral. holnap napközben általában kevés felhő várható, legfeljebb keleten alakulhat ki egy-egy futó zápor. mérsékelt északkeleti-keleti szél napközben megélénkül, a hőmérséklet holnap kora délután 23-28 fok között lesz. /mti/

-. -

18.35/p

-32-

19³⁰
19/20

embargó : 20.00 óráig!

bb. 49. japán béke delegáció érkezett budapestre

mv/p dg é

1980. augusztus 15.

az országos béketanács meghívására pénteken hazánkba érkezett a japán béke mozgalom delegációja maszajosi nagaonak, a japán béketanács alelnökének a vezetésével. a látogatás célja a japán és a magyar béke mozgalmak közötti kétoldalu kapcsolatok továbbfejlesztése. a küldöttség részt vesz a jó részt ismeretlen dokumentumokból álló hirosima-nagaszaki főtókiállítás hét fői ünnepélyes megnyitóján, a mélyépterv - uwaterv székházában /vigadó tér. 1./ -mti/

felhasználható 22.30 órától!

bb. 50. az állami népi együttes bemutatója a szegedi dóm téren

dén/ká/p e

1980. augusztus 15.

a szegedi szabadtéri játékok dóm téri színpadán pénteken megtartották az idei évad ötödik bemutatóját. ezúttal a magyar állami népi együttes tizenhat számból álló táncos, zenés, dalos műsorát tekintette meg a közönség. a két részes összeállításban több új tánc koreográfia mellett az együttes egykori neves mesterének, rábai miklósnak felolgozásában is előadtak néhány számot. vezényelt daróczi bárdos tamás és biró attila. a berki lászló vezette zenekar önálló zenekari számokkal is bemutatkozott.

az állami népi együttes előadását augusztus 17-én és 19-én megismétli a szegedi dóm téren. /mti/

bb. 51. a bel földi főszerkesztőség hiereinek jegyzéke
1980. augusztus 15-én 14.00 órától zárásig

ig e

1980. augusztus 15.

29. új óvoda
30. kedden temetik hajdu ráfis gábort
31. pécsi bőrgyár
32. elhunyt id. tóth jános
33. vágathajtási rekord
34. kiállítás
35. tit nyelviskola
36. kitüntetés

/folyt. köv./
20.55/ig

21²⁵

- 33 -

bb. 51. / a belföldi folyt./ig

- 37. új gyermeklétesítmények
- 38. ne égessük el a szalmát
- 39. szövött kárpitok / 8. sz. jav. /
- 40. eltemették Vass Istvánt
- 41. rendőrségi felhívás / 9. sz. jav. /
- 42. Buczkó György kiállítása
- 43. Ujváry Lajos tárlata
- 44. bucsulátogatás / 10. sz. jav. /
- 45. felkészülés az ünnepre
- 46. magyar-brit pártközi megbeszélés
- 47. újabb betegek nagykaizsán
- 48. időjárás
- 49. japán békedelégáció
- 50. az állami népi együttes bemutatója
- 51. hírcsillagok

/mti/

v é g e

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: Pásztor János
szerkesztették: Fehér Péter
Izsák Erika
Henczi Erzsébet

21/10
Pa

- 34 -

60.008/K

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. augusztus 16.

s z o m b a t

bb.1. tanévnyitás : szeptember 1-én
- megkezdték az oktatás előkészítését

i/me/tr/dg/ig e

1980. augusztus 16.

Közeledik a nyári vakáció vége. az országos ünnepi tanévnyitót az idén augusztus 31-én, vasárnap délután a Békéscsabai Iskolaközpontban tartják, ahol Pozsgay Imre művelődési miniszter mond ünnepi beszédet. az eseményt a magyar televízió egyenes adásban közvetíti majd. az iskolákban egyébként szeptember 1-én, hétfőn nyitják meg az 1980-81-es tanévet, az első tanítási nap: szeptember 2-a lesz. a javító-vizsgákat augusztus utolsó hetében tartják azoknak a tanulóknak, akik az előző tanévben egy- vagy két tantárgyból elégtelen osztályzatot kaptak.

az általános és középiskolákban a pedagógusok már megkezdték az oktatás előkészítését. a hónap utolsó napjaiban tanévnyitó, nevelőtestületi értekezleteken vitatják meg a következő tanév feladatait. ezekben a napokban alakítják ki az új órarendeket. az alsófokú nevelési - oktatási intézmények általános tantervű osztályzaiban a tanítási órák száma az alsó tagozaton a napi 5, az első osztályokban a 4, a felső tagozaton a napi 6 órát nem haladhatja meg.

/folyt.köv./

-1-

Pa